

υπολογίσιμη δύναμη στην περιοχή. Αν η κατάσταση εκτραχυνθεί και εμπλακούν σε έναν πόλεμο με το Ισραήλ όλες αυτές οι δυνάμεις, οι απανταχού Παλαιστίνιοι αλλά και άλλες δυνάμεις που είναι πιθανόν να προκύψουν, τότε είναι πιθανόν να τεθεί εν αμφιβολία και η ίδια η ύπαρξη του κράτους του Ισραήλ.

Η επιστράτευση 360.000 εφέδρων, ο επικείμενος σχηματισμός κυβέρνησης εθνικής ενότητας και η παρουσία δύο αεροπλανοφόρων και άλλων πολεμικών πλοίων των ΗΠΑ με μεγάλες δυνατότητες εκτόξευσης πυραύλων Κρουζ αποτελούν απόδειξη ότι κάτι μεγάλο θα δούμε να εξελίσσεται στην περιοχή μας.

Όσον αφορά τα καθ' ημάς, πέραν όλων των άλλων, που θα επηρεάσουν την Κύπρο και την Ελλάδα, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η στάση που τηρεί η Τουρκία -και ο ίδιος ο Ερντογάν- στο όλο θέμα.

Από την πρώτη ημέρα της επίθεσης της Χαμάς, όλα τα κόμματα στήριξαν αναφανδόν τη Χαμάς, με τον Κιλιτσνιάρογλου να περιορίζεται στη δήλωση: «Όπως πάντα, είμαστε στο πλευρό των Παλαιστίνιων».

Το αξιοπερίεργο είναι ότι το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) συγκρατήθηκε και δεν έκανε δήλωση στήριξης, τη στιγμή που είναι γνωστό ότι το κόμμα και η κυβέρνηση είναι μετά το Κατάρ οι πιο κρίσιμοι υποστηρικτές της Χαμάς σε επίπεδο πολιτικής υποστήριξης και παροχής κάθε είδους διευκολύνσεων σε υψηλόβαθμα στελέχη της οργάνωσης, από διαβατήρια, άδειες παραμονής, άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών, ξέπλυμα χρήματος κ.λπ. από τη ΜΙΤ του κυρίου Φιντάν μέχρι πρόσφατα...

Όσον αφορά τον Ερντογάν, τα πρώτα 24ωρα

εμφανίστηκε περίπου ως διαμεσολαβητής μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστίνιων, αποφεύγοντας να πάρει το μέρος της συμμάχου του Χαμάς και προσπαθώντας να μη διαταράξει τις σχέσεις του με το Ισραήλ και τα όσα διακυβεύονται από αυτές, όπως για παράδειγμα η συμμετοχή της Τουρκίας στο ενεργειακό «παιχνίδι» της ανατολικής Μεσογείου, του αγωγού φυσικού αερίου προς Τουρκία συμπεριλαμβανομένου, οι ευνοϊκές εξελίξεις στο Κυπριακό, καθώς και οι ευνοϊκές εξελίξεις στο Αιγαίο και στα ελληνοτουρκικά, πάντα με βάση τις επιδιώξεις της Αγκυρας.

Όμως, αυτό κράτησε μέχρι τη στιγμή που του έβαλαν στο τραπέζι τα σχέδια του Ισραήλ για τη Γάζα.

Εκεί ο Ερντογάν κατάλαβε ότι δεν μπορεί να συνεχίσει την πολιτική του «επιτήδειου ουδέτερου», γιατί αυτό θα τον απονομιμοποιούσε πολιτικά στην ίδια του τη χώρα, ενώ θα αποδυνάμωνε τον ρόλο που προσπαθεί να κατοχυρώσει στον μουσουλμανικό κόσμο.

Ετσι, χωρίς να έχει κανένα πρόβλημα, άλλωστε είναι συνηθισμένος στις οβιδιακές μεταμορφώσεις, ανέσυρε από την «εργαλειοθήκη» του τις σκληρές και συνάμα υβριστικές εκφράσεις κατά του Ισραήλ και των ΗΠΑ, προς απογοήτευση του κυρίου Αμός Χοκστάν, της κυρίας Νούλαντ και του κυρίου Πάιατ, που είναι οι «αρχιτέκτονες» της προσέγγισης Ισραήλ - Τουρκίας, αλλά και της ελληνοτουρκικής «προσέγγισης».

Θα έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον να δούμε πώς αναμένεται να υποδεχθεί τον υβριστή των ΗΠΑ και του Ισραήλ, Ερντογάν, ο Κυριάκος Μητσοτάκης στη Θεσσαλονίκη, στις 7 Δεκεμβρίου...

© Δρ. Αθανάσιος Ε. Δρούγος
Διεθνολόγος-γεωστρατηγικός αναλυτής

Εγκυμονούν κίνδυνοι... ορατοί και αόρατοι

■ **Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ** στη Μέση Ανατολή για μία ακόμα φορά είναι εκρηκτική. Η απαράδεκτη και άνευ προηγουμένου ενέργεια της εξτρεμιστικής-ισλαμιστικής Χαμάς στις νότιες κοινότητες του Ισραήλ εξωθεί τα πράγματα σε μπαράζ ακραίων καταστάσεων και αντιδράσεων, ενώ η απειλή μιας ευρείας περιφερειακής σύρραξης, με εμπλεκόμενων κρατικών έως και μη κρατικών οντοτήτων, είναι όσο ποτέ άλλοτε εμφανής. Η ασύμμετρη επίθεση της Χαμάς, η αδυναμία στρατιωτικών και πληροφοριακών δυνατοτήτων, δικτύων έως και μέσων του Ισραήλ, η εμφανής αλλά και ύπουλη εμπλοκή των Ιρανών Φρουρών της Επανάστασης σε υποστήριξη οργανώσεων που είναι υπερδραστήριες περιφερειακά του Ισραήλ, τα λίαν υπολογίσιμα ενδογενή προβλήματα του εβραϊκού κράτους (σε εποχή Νετανιάχου), η

διαχρονική καταπίεση και ο αποκλεισμός των Παλαιστίνιων στα υπό κατοχή εδάφη, η εισαγωγή οπλικών συστημάτων που στοχεύουν αμάχους έχουν δραματικές επιπτώσεις. Και όλα αυτά (και όχι μόνο) συμβαίνουν σε μια χρονική στιγμή που μαίνεται ο πόλεμος της Ουκρανίας (πλησιάζουμε τις 600 ημέρες και αναμένεται περαιτέρω χειροτέρευση).

Η Χαμάς έχει ένα υπολογίσιμο οπλοστάσιο (προερχόμενο κυρίως από την Τεχεράνη), ενώ ακόμα πιο επικίνδυνη είναι η σιιτική Χεζμπολάχ στον νότιο Λίβανο, που ενεργεί πειρατικά επί χρόνια από τη διαλυμένη χώρα. Το Ισραήλ και η Χαμάς, σε ό,τι αφορά τις πολεμικές επιχειρήσεις, γνωρίζονται καλά από τρεις προηγούμενους πολέμους και προσαρμόζονται ανάλογα. Αυτές οι οργανώσεις έχουν τις δικές τους μορφές μάχης και κινούνται σε επίπεδα ασύμμετρα, υβριδικά, μη γραμμικά και μη συμβατικά. Οι πόλεμοι που διεξάγουν είναι ατελείωτοι και επιδιώκουν να «ομηροποιούν» τον άμαχο πληθυσμό, ενώ διεξάγουν παρατεταμένες, ψυχολογικές και άλλης μορφής επιχειρήσεις. Μετά την 11η Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ έχουμε περάσει στη λεγόμενη «νέα φύση των πολέμων», ενώ με τη φονική ενέργεια της Χαμάς έχουμε εισέλθει σε πολυποικίλες, πολυαξονικές και πολυμέτρες επιθέσεις, με αποτέλεσμα τα χειρότερα να είναι μπροστά μας.

Πέραν της Τεχεράνης, ο υπογράφων θεωρεί ως ιδιαίτερα ύπουλο διαχρονικά τον ρόλο της Τουρκίας και της Ρωσίας σε ό,τι αφορά τις σχέσεις με τη Χαμάς. Και οι δύο χώρες έχουν ενισχύσει πολυδιάστατα τη σκληροπυρηνική οργάνωση, ενώ το Ιράν διαχρονικά υποστηρίζει με όπλα την επίσης σύμμαχο της Χαμάς, την ισλαμική Τζιχάντ, αλλά και εξτρεμιστικές οργανώσεις σε Λίβανο, Ιράκ και Υεμένη. Οι σχέσεις του Ερντογάν αλλά και του Πούτιν με τα ηγετικά στελέχη της Χαμάς είναι γνωστές. Επίσης ο Ερντογάν -πριν από την πρόσφατη σχετική βελτίωση των σχέσεών του με το Ισραήλ- ενίσχυε τη Χαμάς κυρίως πολιτικά, οικονομικά και ευρύτερα (π.χ. επικοινωνιακά). Οι κινήσεις των τελευταίων ημερών στον διπλωματικό τομέα των Ερντογάν - Πούτιν θα πρέπει να προβληματίσουν...

Αναφορικά με την Ελλάδα, οι εξελίξεις στον μη γραμμικό πόλεμο Ισραήλ - Χαμάς θα πρέπει να μας κρατούν σε εγρήγορση. Ειδικά, αν οδηγηθούμε σε μείζονα περιφερειακό πόλεμο, θα χρειαστεί να ενισχύσουμε τα αποτρεπτικά μας μέτρα. Επίσης, απαιτείται προσοχή σε μεταναστευτικά ζητήματα, αλλά και παρακολούθηση (εθνικά, διμερώς έως και διασυμμαχικά) των κινήσεων στο εσωτερικό της χώρας μας ατόμων και ομάδων που χαρακτηρίζονται ως εισαγόμενοι εξτρεμιστές, αφού δεν μπορεί να αποκλειστεί η περίπτωση να προκαλέσουν με κινήσεις τους. Ακόμη, θα χρειαστεί ενδελεχής παρακολούθηση φιλοϊρανικών και άλλων θυλάκων στη χώρα μας, που έχουν εμπειρίες, γνώσεις και δραστηριότητες.